

Ulf Paulsen alias Ruprecht z opery Ohnivý anděl: Ta role je jedním ze splněných snů

Dne: 6.3.2015 Autor: [Ladislav Vrchovský](#) V rubrice: [Divadlo](#) Štítky: [Rozhovor](#)

<http://www.ostravan.cz/19817/ulf-paulsen-alias-ruprecht-z-opery-ohnivy-andel-ta-role-je-jednim-ze-splnenych-snu/>

V zásadní roli Ruprechta v operní inscenaci Ohnivý anděl, která je čerstvou novinkou Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, alternuje také výborný německý pěvec Ulf Paulsen. V minulosti ztvárnil na evropských operních scénách řadu rolí, ale jak prozrazuje v rozhovoru pro deník Ostravan.cz, role v opeře Sergeje Prokofjeva, kterou v Ostravě zpívá v ruském originále, představuje jeden z jeho splněných životních snů. Další představení, kde ho mohou diváci vidět, se uskuteční 12. března.

Ulf Paulsen jako Ruprecht v opeře Ohnivý anděl.

Foto: Martin Popelář

Co je nejtěžší na postavě Ruprechta, kterou zpíváte v Ohnivém andělovi v Národním divadle moravskoslezském?

Jednoznačně hudba. Mísí se tu několik hudebních stylů. Je velmi komplikovaná. Navíc je důležitý každý tón a každý okamžik. Když by mi něco uniklo, už se to nedá napravit. I pro diváky je tato opera velmi náročná. Myslím si, že je třeba ji vidět několikrát, aby bylo dílo možné pochopit a zažít. Ale je to nádherná hudba. Když jsem ji slyšel poprvé, zdálo se mi to strašné. A dnes? Slyším tam odkazy na nejrůznější skladatele, ale tím nemyslím nějaké plagiátorství, spíše krásu hudby. Smyčcové pasáže mi třeba připomínají Mahlera, a tak podobně. Takže, milí diváci, přijďte nejméně třikrát (*smích*).

Z informací na vaší webové stránce jsem se dozvěděl, že jste začínal u paní profesorky Renaty Peterové v Kolíně nad Rýnem. Ale co bylo před tím?

Navštěvoval jsem střední školu a pak jsem začal studovat hru na trombón.

A kdy jste v sobě objevil touhu po klasickém zpěvu?

Své hudební vzdělání jsem začal studiem hry na trombón, které mne zpočátku bavilo. Pracoval jsem velmi tvrdě a chtěl jsem se stát špičkovým hráčem na tento nástroj. Občas jsem si při různých příležitostech zazpíval a stále více lidí mi říkalo, že bych se měl věnovat zpěvu. Zpočátku jsem těmto řečem nevěnoval velkou pozornost, ale podobných reakcí bylo stále více, dokonce můj učitel hry na trombón mi jednou řekl, že můj zpěv začíná být lepší než hra na nástroj, a to mne nakonec dovedlo až k paní profesorce Peterové, věhlasné hlasové pedagožce a skvělé učitelce zpěvu. Nechtěl jsem po ní nic více, než aby mi řekla, zdali mám předpoklady pro zpěv. Řekla mi, že nemá čas na nové žáky, ale poslechla si mne a hned dodala: Příští čtvrtek můžeme začít.

Trombón je i jazzový nástroj. Od samých začátků jste inklinoval k vážné hudbě?

Nejsem zaměřený jen na klasiku. Měl jsem rád hudbu v kostele, hrál jsem od malička i na varhany, proto jsem měl blíže ke klasické hudbě. Ale hrál jsem i divadlo a dokonce jsem zkoušel kabaret. Během studií jsem potřeboval vydělat si nějaké peníze, a tak jsem často koncertoval na malých koncertech pro pár desítek lidí. Zpíval jsem i muzikály, a to všechno mne baví dodnes. Nicméně nakonec jsem se zaměřil na operní zpěv.

Kabaret, to je vedle hudební i herecká záležitost. Netoužil jste někdy po herecké kariéře? Ostatně při vašich operních rolích je od vás vidět na jevišti i bohatá mimika a živá gestikulace, čímž se dost odlišujete od některých kolegů soustředěných převážně jen na pěveckou stránku role...

Opera samozřejmě vyžaduje i herectví. Speciální studium herectví jsem neabsolvoval. Ale každá opera je o tom, že zpíváte o nějakém lidském konání nebo vnímání světa, a to nejde bez vyjádření emocí. Ať už rukama či nohama. Nelze stát jako kůl a jen vypouštět z úst tóny, to by divák neoceníl. Ale i samotná hudba je plná emocí. Vezměte si takového Händela nebo Mozarta, zpěv jejich skladeb vás prostě donutí k projevu emocí. Kdo toho projevu není schopen, nemůže ty skladby zazpívat dobře. To se samozřejmě týká i řady dalších skladatelů. Ti nejlepší se projevují právě skrze velkou míru emocionalitu v jejich hudbě.

Říká se, že nejdůležitější v životě operního pěvce je jeho učitel. Na čem hlavně trvala vaše profesorka Renata Peterová?

Pracovala nejen s pěvci, ale i s hudebníky. Třeba s hráči na housle. Pomáhala všem také po tělesné stránce. Aby měli dobré držení těla, aby neměli problémy se zády, protože hraní je fyzicky náročná záležitost. Samozřejmě u mne se soustředila na to, kde mám hledat nejznělejší tón v mé hlavě, myšleno anatomicky. Třeba můj baryton, ten sídlí někde v týlu mé hlavy a pomáhala mi najít způsob, jak s tímto pracovat. Samozřejmě mne učila artikulaci jednotlivých hlásek, zaměřovala se i na to, v jaké poloze mám v ústech jazyk při jednotlivých hláskách a tónech a tak podobně. Důležité je, že původní povolání paní profesorky bylo herectví.

O vašem herectví se pravděpodobně právě proto píše ve všech recenzích. Studujete speciálně

při přípravě na ztvárnění operní role i tuto, tedy hereckou stránku postavy, nebo to jde souběžně a váš jevištní projev vychází z možností, které vám dávají nároky na zvládnutí pěvecké stránky role?

Rozumím. Na prvním místě je samozřejmě hudba, reakce na ni a zpěv. Na samém začátku se učím text. Pak poslouchám muziku. A pak přijdou takové okamžiky, kdy v textu je postavě napsáno vyznání lásky, ale v hudbě je odhaleno, že ta postava lže. A já se tomu musím přizpůsobit. Třeba v mimice, v poloze těla.

Zpíváte nejrůznější autory. Verdiho, Mozarta, Wagnera, i Janáčka. To jsou velké rozdíly. Co se vám zpívá nejlépe? A nejen zpívá, ale i hraje ...

Mám velice rád Wagnera. V jeho operách se cítím nejlépe. Ve Verdiho dílech také, protože mám hlas někde mezi barytonem a basem, a to využívám právě ve Verdiho operách. Ale nespécializuji se na jednoho nebo několik málo skladatelů, opravdu rád zpívám staré i současné autory. Důležitá pro mne je hlavně kvalita díla, tedy abych měl co vyjadřovat.

Zpíváte v mnoha jazycích. Který vám přijde pro operu nejvhodnější?

Pro mne samozřejmě němčina (*smích*). Rád zpívám anglicky, francouzsky a italsky, protože v těch jazycích se i celkem dobře domluví. V některých jazycích jsou hlásky, které se zpívají obtížně. Rád zpívám česky i rusky, tam jsou hlásky, ve kterých zní dobře můj baryton i bas. Ale český divák je hodně náročný a zaměřený na výslovnost. Například v Rusku diváci nemají problém s tím, když mi něco ujede, ruský divák řekne, že tomu rozumí a to stačí. Samozřejmě nejtěžší jsou přízvuky, a to ve všech jazycích.

Máte nějakou vysněnou postavu, kterou jste ještě nezpíval a chtěl byste?

Jeden sen se mi splnil právě teď, byl to Ruprecht. A pak toužím po Bludném Holanďanovi. A ještě je to Bergův Vojcek. Doufám, že tyhle role si někdy zazpívám.